

ทิศทางความร่วมมือด้านการค้า และการลงทุนของ SMEs ไทย กับต่างประเทศ

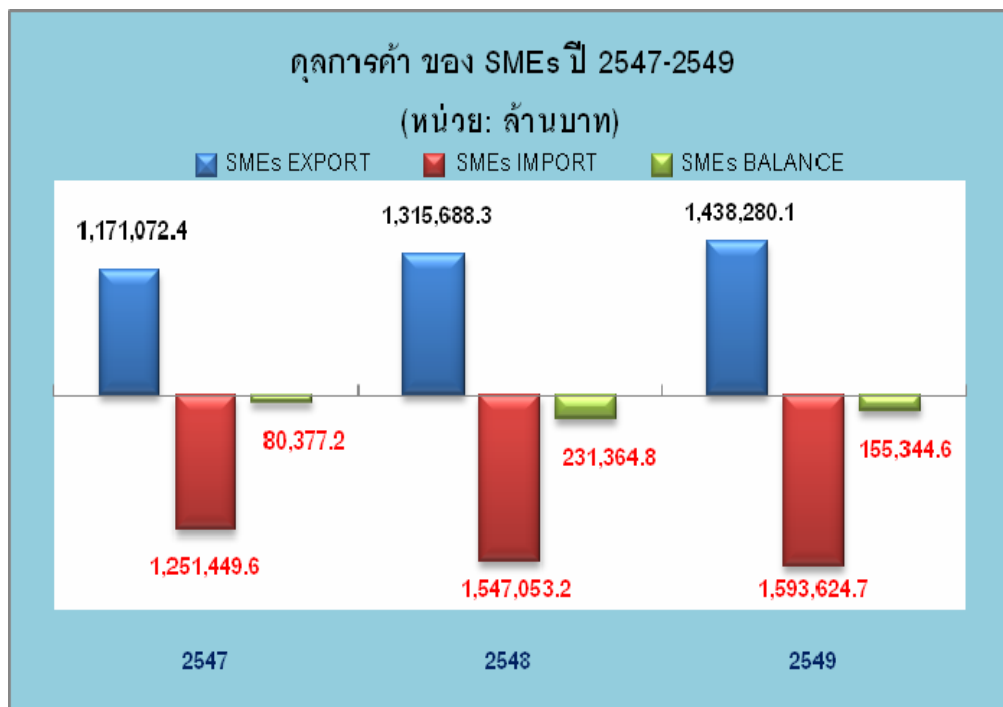
โดย

นายดำริ สุโขชนั่ง

รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมและประธาน
กรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาด
กลางและขนาดย่อม

13 ธันวาคม 2550

บทบาทของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการค้าระหว่างประเทศ

ในปี 2549 SMEs มีการส่งออกรวม 1,438,280.1 ล้านบาท คิดเป็น 29.1% ของการส่งออกรวม

SMEs นำเข้า 1,593,624.7 ล้านบาท หรือ 32.7% ของการนำเข้ารวม และยังคงขาดดุลการค้า 155,344.6 ล้านบาท แต่ลดลงจากปี 2548

SMEs Export คิดเป็น 47.3% ของ GDP SMEs แสดงให้เห็นว่า SMEs มีการพึ่งพาตลาดในประเทศมากกว่าการส่งออก

	2547	2548	2549
สัดส่วน SMEs EXPORT ต่อ Total Export	30.2%	29.7%	29.1%
สัดส่วน SMEs IMPORT ต่อ Total IMPORT	32.9%	32.4%	32.7%
สัดส่วน SMEs EXPORT ต่อ GDP SMEs	45.1%	46.7%	47.3%
สัดส่วน TOTAL EXPORT ต่อ GDP รวมของประเทศ	59.6%	62.5%	63.3%

สถานการณ์/การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อ SMEs

1

การเคลื่อนย้าย
เงินทุนง่าย

2

การเปลี่ยนแปลง
เทคโนโลยีเข้าสู่ยุค
Molecular Economy
(Nano/Bio/Material)

3

การรวมกลุ่ม
เศรษฐกิจเข้มข้น
มากขึ้น

4

การเก็งกำไรใน
ตลาดสินค้าและ
ตลาดเงินเพิ่ม

5

การเปลี่ยนแปลง
ทางสังคม

6

แนวโน้ม
พฤติกรรม
การบริโภค

7

ภาวะราคาน้ำมัน
อัตราดอกเบี้ย
ค่าเงินบาท และ
อัตราเงินเฟ้อ

- ภัยธรรมชาติเพิ่มสัดส่วน
- ความตื่นตัวสิ่งแวดล้อม
- ความเป็นเมืองเพิ่มสูงขึ้น
- ปัญหาภาวะสุขภาพจากสาเหตุใหม่

- คนชั้นกลางเพิ่ม
- โครงสร้างอายุสูงขึ้น
- สนใจสุขภาพเพิ่มขึ้น
- รูปแบบบริหารเปลี่ยนไป

แต่...สถานการณ์มีทั้งโอกาสและข้อจำกัด

โอกาส

- ขยายโอกาสการลงทุน-การส่งออก
- ช่องทางระดมทุนมากขึ้น
- โอกาส / เส้นทางทำธุรกิจใหม่จาก
ภูมิปัญญาไทย/การเปลี่ยนแปลงทางสังคมเพิ่มขึ้น

ข้อจำกัด

- ความสามารถการแข่งขันลดลง
 - ความผันผวนของค่าเงิน
 - ระบบการค้าซับซ้อนมากขึ้น
 - การเปลี่ยนเทคโนโลยีรวดเร็ว
 - ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น
 - การแข่งขันกับประเทศต้นทุนต่ำมากขึ้น
- เพิ่มภาระการจัดการสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยจากภายนอก...เป็นอีกสาเหตุความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ...**ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนและราคาน้ำมัน เป็นตัวอย่าง...**

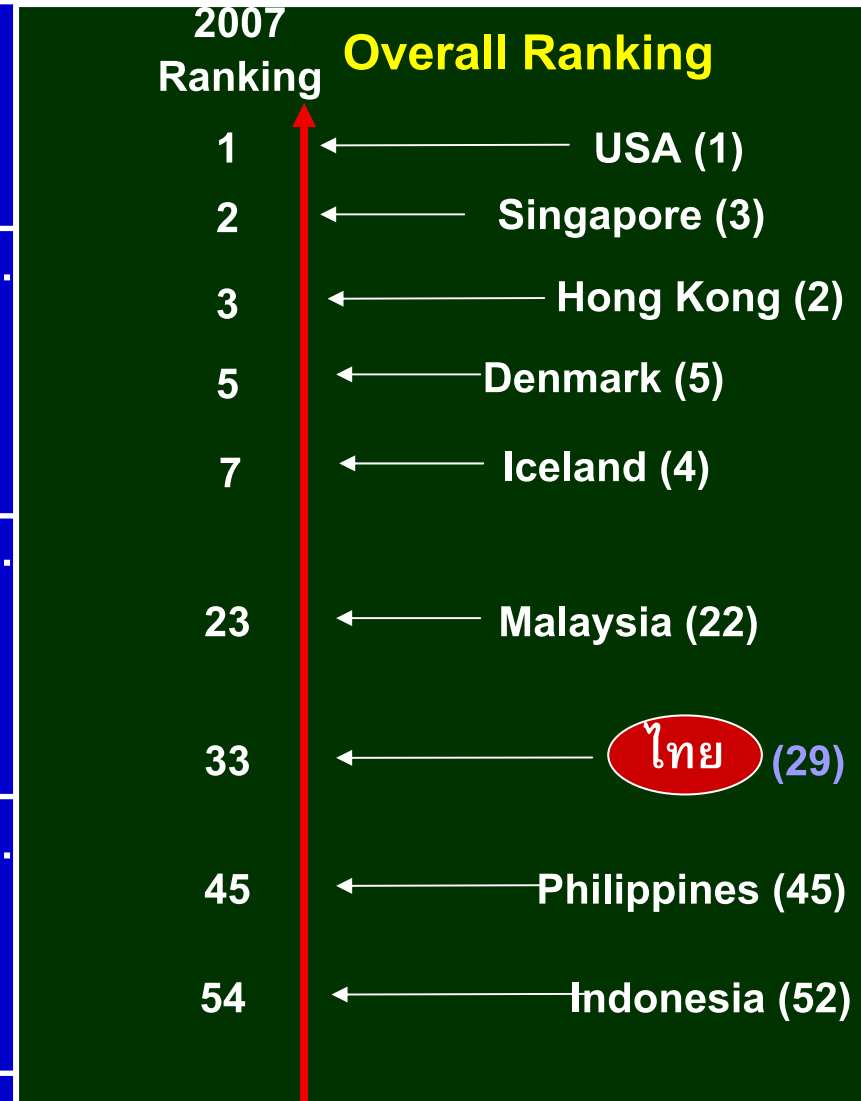
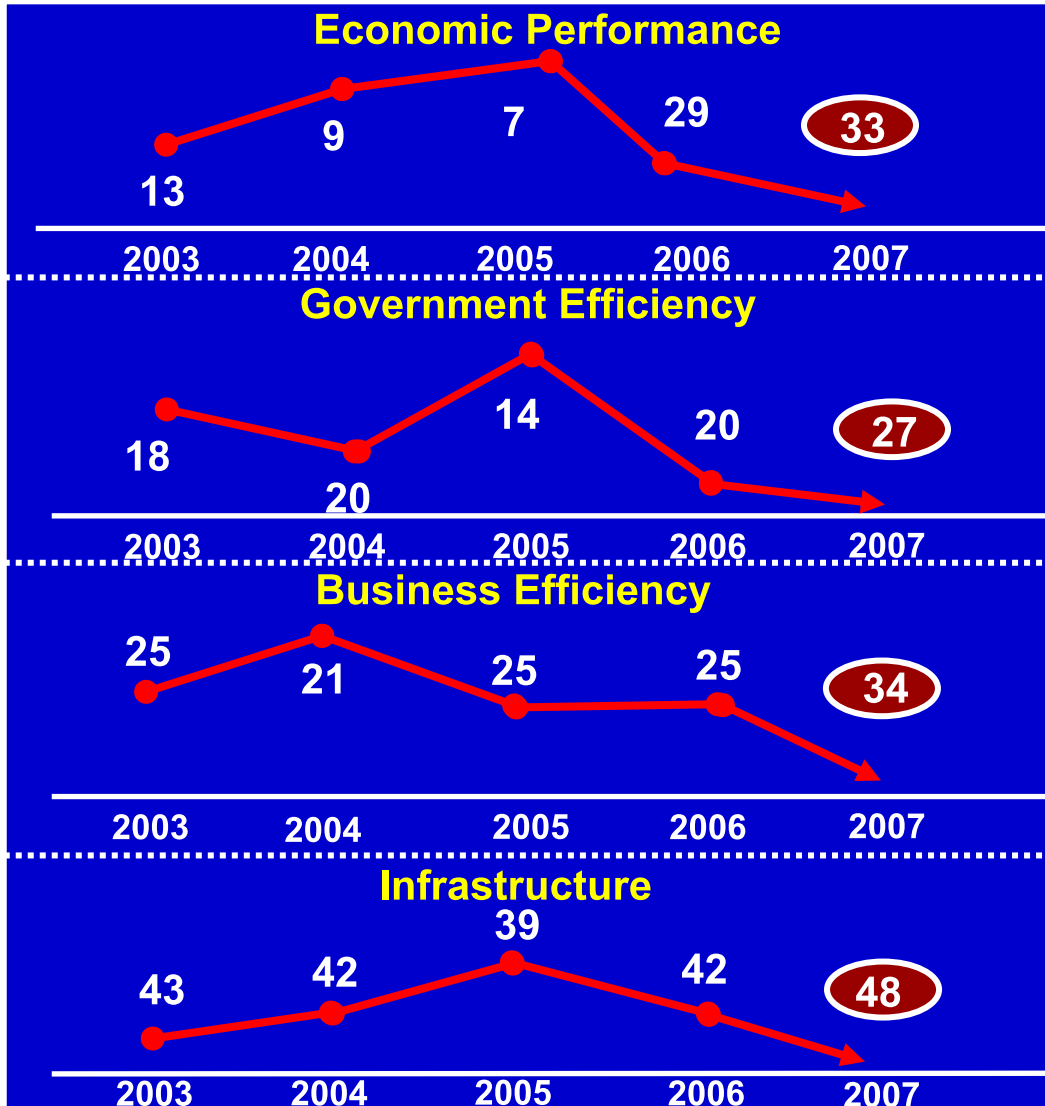
ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศลดลงโดยเปรียบเทียบ
(การส่งออก)

ความผันผวนของเงินลงทุนระยะสั้นซึ่งไหลเข้า/ออก เป็น
จำนวนมาก

เกิดการชะงักงันของอุปสงค์ภายใน ทำให้เกิดการลดการผลิต
การปิดโรงงาน และการเลิกจ้าง

กระทบเป็นลูกโซ่ต่อราคาสินค้าเกษตร และรายได้เกษตรกร-
พ่อค้า รวมทั้งภาคบริการ (ระบบขนส่ง โลจิสติกส์ การเงิน)

การสูญเสียขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ... เป็นอีกปัจจัยกระตุ้นให้ปรับตัว

ปัจจัยเร่งและปัจจัยจุด...กระตุ้นให้เกิดการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ

เกษตร	อุตสาหกรรม	บริการ
<ul style="list-style-type: none"> ● ความปลอดภัยด้านอาหาร ● ผลผลิตสินค้าเกษตรที่มีโอกาสใหม่ เช่น พืชพลังงานทดแทน 	<ul style="list-style-type: none"> ● ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพสูง/ อุตสาหกรรมใหม่ ● อุตสาหกรรมที่มีแนวโน้มดีขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> ● พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ● พัฒนารัฐกิจบริการที่มีศักยภาพ อาทิ บริการสุขภาพ ค้าส่งค้าปลีก

ปัจจัยแวดล้อมสำคัญ (Enabling factors)

โครงสร้างพื้นฐาน/ ลอจิสติกส์/ พลังงาน

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ทรัพยากรมนุษย์ (การศึกษา/แรงงาน)

กฎหมาย/ ข้อบังคับต่าง ๆ

นโยบายเศรษฐกิจมหภาค

<ul style="list-style-type: none"> ● ส่งเสริมการออม ● สนับสนุนการเงินฐานราก ● ปรับโครงสร้างภาคการเงิน 	<ul style="list-style-type: none"> ● เพิ่ม ปรสภ รัฐวิสาหกิจ ● การลงทุนรัฐร่วมเอกชน (PPP) ● กระจายอำนาจสู่ภูมิภาค/ การคลังยั่งยืน ● Pro-poor policy 	<ul style="list-style-type: none"> ● ความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับต่างชาติ (Trade/ Investment/ Tourism / Energy/ Finance) ● New market opportunities
--	--	--

การปฏิรูประบบราชการ

- เพิ่มประสิทธิภาพการบริการภาครัฐ
- สนับสนุนการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน
- จัดการระบบ **E-Government**

สรุป...ทิศทางความร่วมมือด้านการค้าและการลงทุน

เวทีที่ดำเนินการ/มีผลแล้ว

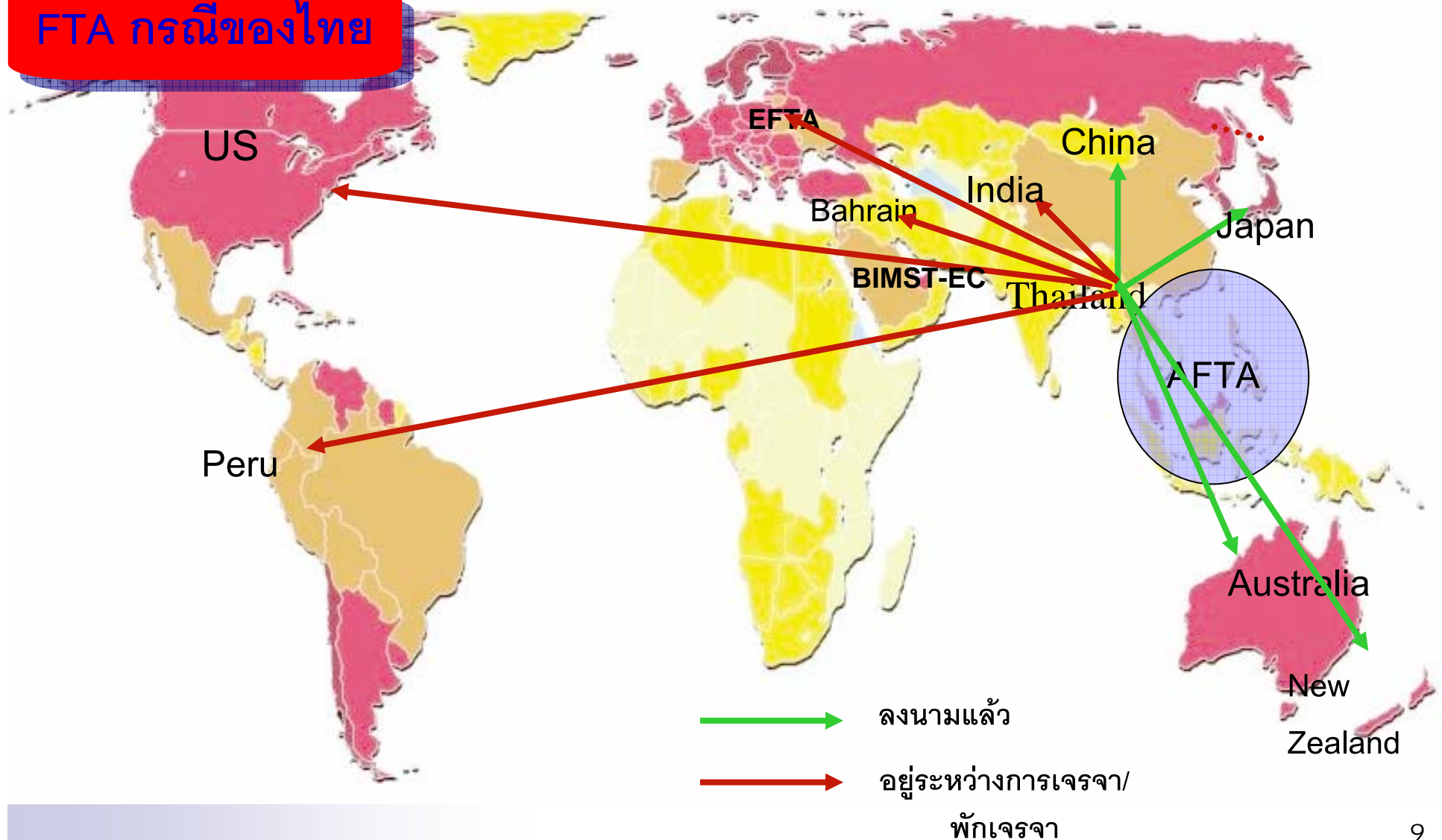
- FTA ของไทยกับประเทศต่าง ๆ
- East-West Economic Corridor
- International Forum ต่าง ๆ เช่น International Small Businesses Congress: ISBC

เวทีที่กำลังจะเกิด

- ASEAN Economic Community: AEC

กระแสโลกาภิวัตน์กระตุ้นให้เกิดการรวมกลุ่ม และความร่วมมือทางเศรษฐกิจเข้มข้นมากขึ้น...

FTA กรณีของไทย

FTA กรณียของไทย

■ FTA อาเซียน(ไทย) – จีน

ไทยมีความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์เนื่องจากจีนตอนใต้ที่ติดกับไทยไม่มีทางออกสู่ทะเล

■ FTA ไทย-ออสเตรเลีย

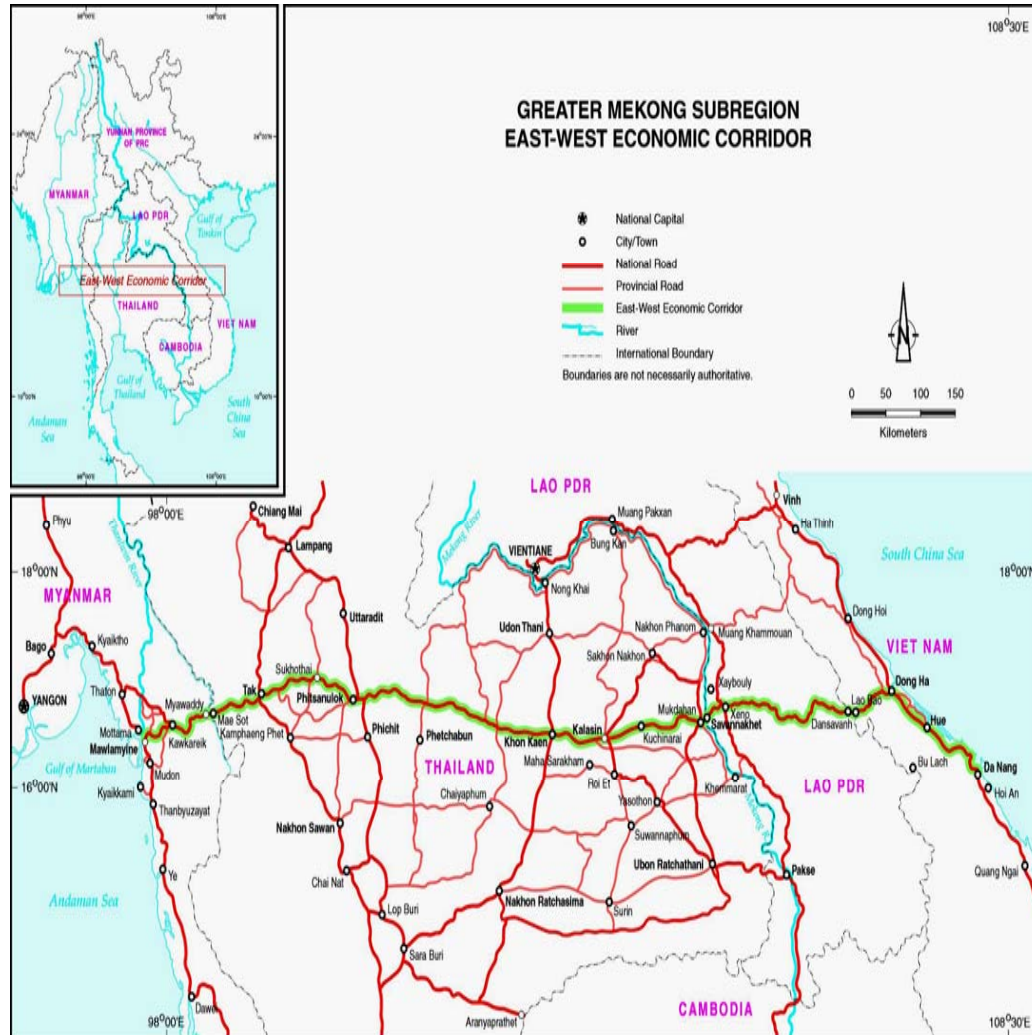
สินค้าไทยส่งออกได้มากขึ้น ตลอดจนความร่วมมือในการแก้ปัญหา NTBs เช่น มาตรการด้านสุขภาพ ซึ่งเป็นอุปสรรคของ ไทยในการส่งออก

ออสเตรเลียเปิดสาขาธุรกิจการลงทุนมากกว่าที่ผูกพันได้ WTO ได้แก่ที่ปรึกษากฎหมาย, การตกแต่งภูมิทัศน์, ซ่อมรถยนต์, โทรคมนาคม, การศึกษา, เหมืองแร่

แนวทางการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ...โอกาสจาก FTA

- ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับผลการเจรจาการค้าเสรีระหว่างไทยกับประเทศคู่ค้าต่างๆ เพื่อการใช้ประโยชน์จากข้อตกลงได้อย่างเต็มที่
- ความรู้ด้านตลาดเชิงลึก
 - ความรู้พื้นฐานในทัศนคติและแนวคิดของผู้นำเข้าของประเทศคู่ค้า
 - ราคาของสินค้า คุณภาพของสินค้า
 - ความน่าเชื่อถือ การส่งสินค้าที่ตรงเวลา
 - การรักษามาตรฐานสินค้าให้สม่ำเสมอ
 - ปริมาณต่ำสุดที่สามารถส่งให้แก่ผู้นำเข้าได้
 - ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับบรรณนิยมและพฤติกรรมผู้บริโภคของประเทศคู่ค้า
 - การวางตำแหน่งของสินค้าหรือบริการของตน ในตลาดเป้าหมาย
- ควรจัดเตรียมเอกสาร/ รายละเอียดเกี่ยวกับองค์กรและสินค้าที่ต้องการเสนอให้พร้อม
- ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการส่งออกก่อนที่จะเริ่มทำการติดต่อกับผู้นำเข้า

East-West Economic Corridor

จุดเด่นของกลุ่มประเทศ CLMV คือ...

- การที่ยังมีแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์
- มีราคาปัจจัยการผลิตโดยเฉพาะแรงงานที่ไม่สูง
- รัฐบาลแต่ละประเทศส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศอย่างเสรี
- นอกจากนั้นเรายังสามารถใช้ประเทศเหล่านี้เป็นเส้นทางเชื่อมไปยังประเทศอื่นๆได้

โอกาสในการขยายการลงทุนของ SMEs ไทย

- ความต้องการในสินค้าและบริการของตลาดเฉพาะ (Niche Market) ของทั้งในและต่างประเทศ
- แนวโน้มการทำธุรกิจสมัยใหม่ที่มีการ Outsourcing และทำพันธมิตรทางธุรกิจ (Business Alliance) มากขึ้น
- ศักยภาพของ SMEs ไทยในธุรกิจที่เน้นการใช้เอกลักษณ์ของความเป็นไทย (Thainess & Hospitality) เช่น ร้านอาหาร ธุรกิจสปา เป็นต้น และการยอมรับสินค้าที่ผลิตจากไทย
- โอกาสการลงทุนในต่างประเทศ เช่น ประเทศเพื่อนบ้าน และการเป็น Ancillary Unit ให้ธุรกิจขนาดใหญ่ที่ไปลงทุนในต่างประเทศ

The 34th International Small Business Congress: ISBC

“การผนึกพลังเพื่อผลักดัน SMEs สู่อสากล”

- ISBC คือ งานประชุมระดับนานาชาติของผู้แทนหน่วยงานที่ทำงานด้านการส่งเสริม SMEs จากภาครัฐและเอกชนจากประเทศต่างๆทั่วโลก ซึ่งประเทศไทยได้รับเกียรติให้เป็นเจ้าภาพการประชุมครั้งที่ 34 เมื่อ 11-14 พ.ย. 2550
- ISBC จัดขึ้นเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ SMEs ในด้านต่างๆ นอกจากนั้น ISBC ยังมีเป้าหมายให้ธุรกิจ SMEs จากชาติต่างๆได้ทำความรู้จักและช่วยเหลือซึ่งกันและกันต่อไป

ผลจาก ISBC สร้างประโยชน์ให้กับ SMEs ไทยอย่างไร...

- ช่วยเพิ่มเครือข่ายแก่ผู้ประกอบการ SMEs ไทยในระดับนานาชาติและการสร้างมิตรภาพระหว่างประเทศเพื่อประโยชน์ร่วมกันในอนาคต
- ช่วยส่งเสริมการลงทุนของ SMEs ไทยในกรอบความร่วมมือระดับนานาชาติ
- การจับคู่ธุรกิจด้านนวัตกรรมระหว่างประเทศ ระหว่างผู้วิจัยและผู้ประกอบการ
- การแสดงสินค้าของประเทศที่เข้าร่วมประชุมและการสนับสนุนการสร้าง Brand
- จะก่อให้เกิดการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ เพื่อลดต้นทุนด้านนี้ของ SMEs

อีก 8 ปี เราจะก้าวสู่ ASEAN
Community...อีก 1 ความ
ร่วมมือในภูมิภาค

อะไรคือ...ASEAN Community: AC

- ASEAN กำลังมุ่งหน้าสู่การเป็น "ประชาคมอาเซียน" หรือ ASEAN Community ภายในปีพ.ศ. 2558 ตามรัฐธรรมนูญอาเซียน หรือ ASEAN Charter
- ประเด็นด้านเศรษฐกิจเป็นเสาหลักสำคัญในการพัฒนาไปสู่ ASEAN Community ดังนั้นอาเซียนได้ร่วมกันจัดทำ ASEAN Economic Community Blueprint หรือพิมพ์เขียวประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายในปี 2558

จุดมุ่งหมายของ ASEAN Economic Community: AEC...

ทิศทางความร่วมมือจะเป็นอย่างไรภายใต้ AEC ? **เมื่ออุปสรรค
ลดลงทุกด้าน แรงงานเคลื่อนย้ายเสรี มีเป้าหมายแบ่งงาน
กันทำชัดเจน...**

- โอกาสในการสร้างเครือข่ายพันธมิตรธุรกิจทั้งภาคการผลิตและบริการ
- โอกาสในการย้ายฐานการลงทุนในประเทศที่ยังมีความได้เปรียบด้านปัจจัยการผลิตและต้องการการลงทุนจากต่างประเทศ

แต่

- ประเด็นสำคัญที่ภาคเอกชนจะต้องตระหนักก็คือ การเปิดให้ชาติสมาชิกอาเซียนด้วยกันสามารถเข้ามาลงทุนในธุรกิจภาคบริการส่วนใหญ่ของไทยได้ถึง 70 % (และไทยก็สามารถทำเช่นเดียวกันนั้นในประเทศสมาชิกอื่นๆ) ยกเว้นแต่บางธุรกิจที่สงวนไว้

บทสรุป...

- การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจรูปแบบต่างๆ ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจโลก และการสูญเสียขีดความสามารถในการแข่งขัน ส่งผลให้เราต้องมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจใหม่

- ปัจจัยบางประการสร้างแรงกดดันขณะเดียวกันก็สร้างโอกาสให้กับภาคเอกชนเช่นกัน

- ประเด็นความร่วมมือทางเศรษฐกิจด้านการค้า การลงทุน การแสวงหาตลาด เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยบรรเทาแรงกดดัน พร้อมๆ ไปด้วยกับการสร้างประโยชน์ให้กับประเทศในระยะยาว

- รูปแบบความร่วมมือทางการค้า การลงทุนมีมากมาย แต่สำคัญที่สุดคือ ร่วมมือกันอย่างไรเพื่อเป็นพันธมิตรและได้ประโยชน์ร่วมกัน